

Маршицька Вікторія Вячеславівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри філософії і освіти дорослих
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»*

РОЗВИТОК SOFT SKILLS ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасні трансформації соціальних, економічних, технологічних умов втілюються у життя таким чином, що актуалізують проблему принципового переосмислення зв'язку між навчанням та освітою. Змінюються традиційні моделі навчання у закладах освіти різних рівнів, що формує нову реальність, за якої кожна людина стає все більш відповідальною за напрямок власного навчання у безлічі навчальних середовищ впродовж життя.

Як зазначає професор Л. П. Пуховська «...у вітчизняній і зарубіжній педагогічній теорії освіта дорослих традиційно розглядалася як додаткова до отриманої раніше головної освіти. Історично і донедавна освіта дорослих виконувала переважно компенсуючу функцію. У сучасних умовах ситуація змінюється: освіта дорослих стає однією з провідних форм соціальної активності людини і одною із найважливіших сфер життєдіяльності суспільства» [1, с. 53].

Сучасні технології розвиваються дуже швидко, отримані раніше знання вже не допомагають у вирішенні завдань. Тому невід'ємною складовою підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти є розвиток їх soft skills – таких особистісних характеристик, завдяки яким фахівець може успішно взаємодіяти у команді, ефективно адаптуватись до нових умов та знаходити нестандартні рішення.

Умовно soft skills можна розділити на чотири групи:

- базові комунікативні навички: комунікативна грамотність, уміння слухати, переконувати та аргументувати, вести перемовини, самопрезентація, командна робота, націлена на результат;

- навички self-менеджменту (управління емоціями, стресом, власним розвитком, планування та цілепокладання, тайм-менеджмент, енергія, ентузіазм, ініціативність, наполегливість, рефлексія, використання зворотного зв'язку тощо), які допомагають ефективно контролювати свій психологічний стан, час, процеси розвитку;
- навички ефективного мислення, або інтелектуального мислення (системне, критичне, креативне, структурне, логічне, проєктне, тактичне та стратегічне мислення, пошук та аналіз інформації, вироблення та прийняття рішень), які відповідають за управління життєвими процесами, допомагають зробити власне життя та роботу більш системними;
- управлінські навички (управління виконанням, планування, постановка завдань, мотивування, контроль реалізації завдань, менторинг, коучинг, подача зворотного зв'язку, управління проєктами, змінами), які відповідають за планування, мотивування, управління власними змінами тощо.

Серед основних методів розвитку soft skills у педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти можемо виокремити наступні: самонавчання – самостійне вивчення інформації про моделі успішної поведінки; пошук зворотного зв'язку – отримання зворотного зв'язку від колег про успішність своїх дій щодо розвитку конкретної навички; вирішення кейсів – дослідження конкретних ситуацій з пропозицією оптимальних шляхів вирішення; розвиток у процесі роботи – пошук та освоєння більш ефективних моделей поведінки під час вирішення завдань, що входять до професійного функціоналу.

Список використаної літератури

1. Пуховська Л. П. Європейські стратегії, підходи і моделі розвитку освіти доросли. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспектива*. 2021. Т. 20, № 2. С.51-62
2. *Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід: монографія* / В. О. Радкевич, Л. П. Пуховська, О. В. Бородієнко, О. П. Радкевич, Н. В. Базелюк, Н. М. Корчинська, С. О. Леу, В. В. Артемчук; за заг. ред. В. О. Радкевич. – К.: ІПТО НАПН України. 2018. 223 с.